

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р **РУМЯНА МАРИНОВА-ХРИСТИДИ**,
Софийски университет „Св. Климент Охридски“,
Исторически факултет, Катедра „История на България“,

за научните трудове на доцент доктор на науките

КИРИЛ ПЛАМЕН КАРТАЛОВ,

участник в конкурс за академичната длъжност „професор“

по професионално направление 2. 3. Философия (Философска антропология –
Политиката на Ватикана през Втората световна война и нейното отношение
към еврейския въпрос), обявен от БАН в „Държавен вестник“, № 61, 29 юли 2025 г.,
за нуждите на секция „Антропологически изследвания“

Информация за конкурса:

Конкурсът за академичната длъжност „професор“ е обявен от Института по философия и социология при БАН за нуждите на секция „Антропологически изследвания“. Спазени са предвидените законови срокове и процедурни изисквания. Единствен участник в конкурса е доц. д.н. Кирил Пламен Карталов, а научното жури е назначено със заповед на директора на ИФС-БАН № РД-09-366.1 от 24 септември 2025 г.

Кратка информация за кандидата:

Кирил Карталов е възпитаник на престижния Милански католически университет, където през 2007 г. се дипломира като магистър по политически науки, профил „Международна политика“. Специализира в известната Школа по икономика и международни отношения ASERI. Под ръководството на водещия специалист в областта на историята на международните отношения и дипломация проф. Масимо де Леонардис, през 2013 г. защитава докторска дисертация на тема „Дипломатическата мисия на Мон. Анджело Джузепе Ронкали, апостолически визитатор и делегат в България (1925-1934 г.)“. На следващата година монографията му „La sollecitudine ecclesiale di monsignor Roncalli in Bulgaria (1925-1934)“, публикувана от престижното ватиканско издателство LEV е избрана сред близо 200 европейски заглавия за финалист в категорията „Историческа наука“ на 47-то издание на европейската награда Premio Acqui Storia. През 2016 г. Кирил Карталов се хабилитира като доцент в БАН с монографията „Парадигми на политическата наука“ (Академично издателство

„За Буквите–О писменехъ“, С., 2010). През 2024 г., след успешна защита на впечатляващия интердисциплинарен дисертационен труд „Цветята на нациите: същност, история и значение на пилигримството“ („Цветята на нациите: пилигрими по Камино де Сантяго“, Сиела, С., 2025 г.) в ИФС-БАН, придобива научната степен доктор на науките.

Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност:

Според чл. 2 б на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и изискванията на ИФС-БАН за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности, кандидатите за академичната длъжност „професор“ трябва да отговарят на съвкупност от минимални национални изисквания към научната и преподавателската им дейност. Доц. Кирил Карталов е представил справка за изпълнението на тези изисквания, от която е видно, че напълно удовлетворява и дори надхвърля изисквания брой точки (участва с 870 т. в конкурса при изискуеми 550 т.).

Доц. д.н. Кирил Карталов напълно отговаря и на условията, предвидени в чл. 29 на ЗРАСРБ и на условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности за кандидатите за академичната длъжност „професор“: има образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност, по която е обявен конкурсът; заема академичната длъжност „доцент“ от 2016 г. (т.е. повече от пет години); участва в конкурса със самостоятелен публикуван труд – „Звукът на мълчанието: Пий XII и еврейският въпрос в светлината на Ватиканските архиви“ („Изток-Запад“ С., 2025), който не повтаря темата на докторската дисертация и на хабилитационния му труд за заемане на академичната длъжност „доцент“ и съответства на предмета и обхвата на обявения конкурс. В допълнение Кирил Карталов представя още 15 научни публикации: 12 статии и студии, публикувани в чужбина на италиански, френски и английски език; 3 статии и студии на английски език, публикувани в България в сборници от международни конференции или други международни издания. Във всички тях няма установено плагиатство или недостоверност на научните данни. От изрядната и пълна документация, представена от кандидата, е видно, че научната и преподавателската му дейност се разполага в полето, отговарящо на профила на обявения конкурс.

Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата:

Кирил Карталов има богата преподавателска дейност. В магистърската програма „Израел: история и геополитика“ на Историческия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ води курс по История и основни принципи на дипломатията и разрешаването на конфликти. В НБУ в различни периоди преподава няколко курса: Традиционните религии и противодействието срещу тероризма, Съвременни международни конфликти, Еволюция на

международното мироопазване, Международни отношения и сътрудничество на Югоизточна Азия, Външната политика на ЕС, Геополитика и сигурност, Дипломатическа практика. В школата по икономика и международни отношения ASERI в Милано преподава „Културна дипломация“ на магистри от цял свят (Cultural diplomacy: comparative approaches, actors and genres, Master in Advanced Public and Cultural Diplomacy for International Relations). Във Факултета по политически и социални науки на Миланския католически университет преподава (от 2017 до 2019 г.) създадения от него курс по Дипломатическа история на Балканите. Към Дипломатическия институт към МВНР е дългогодишен лектор по Папска дипломация, а осем години води лекции и упражнения по Политология в Университета по библиотекознание и информационни технологии. Научен рецензент е на магистърски тези у нас и в чужбина.

Посочените лекционни курсове отразяват голяма част от научните занимания на Кирил Карталов, широкия обхват на неговите интереси, както и отличната му професионална и езикова подготовка (владее свободно, пише и преподава на италиански и английски език). Те са му позволили да реализира своя преподавателски потенциал и извън страната. Впечатляващата преподавателска активност и ангажираност на Кирил Карталов са отлична атестация за неговата компетентност и напълно съответстват на спецификата на обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“. За високата оценка на неговите професионална експертиза свидетелства и това, че тя е търсена на най-високо ниво и той е бил съветник на апостолическия нунций в България и Северна Македония и на председателя на Българската академия на науките (в периода 2013–2016 г.).

Мнение за научноизследователската дейност на кандидата:

Важна част от научната продукция на кандидата е по тематиката на обявения конкурс, като на първо място, естествено, следва да се посочи трудът, който доц. д.н. Кирил Карталов е представил за участие в конкурса за „професор“ – „Звукът на мълчанието: Пий XII и еврейският въпрос в светлината на ватиканските архиви“ (София: Издателство „Изток-Запад, 2025, 557 с.). Като обем, съдържание и оформление той отговаря на изискванията за научна монография, която може да се оцени като цялостно академично изследване за политиката и отношението на папа Пий XII към тежката съдба на европейското еврейско население в годините на Втората световна война. До момента в българската историография такова мащабно представяне на темата липсваше и с появата си книгата запълва тази съществена празнина. Научните предизвикателства пред автора са породени от необходимостта да разположи специфичните измерения на отношенията между Ватикана, Католическата църква, Третия Райх и евреите върху фона на сложните събития от Втората световна война, а

доколкото наратива за тях е силно повлиян от хода на Студената война, всички тези процеси трябва да се пречупят и през основните тенденции в международните отношения в дълъг период от време. И още тук мога да изразя мнението си, че авторът се е справил успешно с тези предизвикателства, постигнал е целите, които си е поставил и резултатът е сериозен приносен научен труд.

Темата за Холокоста по принцип е една от най-тежките в исторически, философски, морално-етичен и всякакъв аспект. Огромно предизвикателство за изследователите е да се захванат с нея, но Кирил Карталов не се е поколебал да се хвърли смело в дълбоките води на еврейския въпрос и стъпвайки стабилно върху документи от ватиканските архиви, както и върху обилна чуждоезична литература. Особено деликатен е въпросът за поведението лично на папа Пий XII, който е възхваляван като приятел на евреите, но по-късно развенчан и обвинен за това, че е бил мълчалив свидетел на тяхното изстребление. Този въпрос е чувствителен и за Ватикана, и за Държавата Израел, и за Католическата църква, и за религиозните и секуларните евреи. Много трудна е задачата на изследователя да запази баланс, професионален исторически поглед и да не се поддаде на многото и разнопосочни емоции, които темата предизвиква. Кирил Карталов обаче се е справил отлично с тази задача и е успял да запази безпристрастност, неизменно позоваване на архивите и историческите извори, равна отдалеченост от крайните мнения по темата и с един спокоен и обективен тон да пресъздаде своя поглед върху Пий XII и неговото поведение.

Структурата на книгата изглежда класическа, но всъщност е необичайна. Въведението е разделено на две части и на практика представлява самостоятелна първа глава. Следват втора и трета глава, съответно с по 6 и 4 параграфа, и епилог, който изпълнява ролята на заключение. Безспорен модерен принос на книгата е триизмерният наратив – текст, изображения и видео документи, които се отварят чрез бар код. Този иновативен подход в научната литература не само подпомага любопитния читател, но подплатява разказа с документи и може успешно да служи и за обучителни цели. Книгата представлява и вид пътеводител по тайните пътеки на Ватикана и папската политика.

Още въведението поставя силни философски и морално-етични въпроси, като разглежда Холокоста като явление. Поставени са целите и задачите на изследването, като е подчертано, че то се основава на документи от ватиканските архиви, включително непознати до момента такива, и че стъпва предимно на архивна изворова база. Коректно са изложени различните историографски гледни точки към проблема. Проследен е житейския и професионален път на папа Пий XII. Втората част от въведението проследява дебатите за понтифика и неговото поведение, които се водят след края на Втората световна война. Тук са приведени много извори и документи, които детайлно разкриват противоположните мнения и

оценки, както и доводите и поводите за тях. Това умело е поставено в контекста на променената международна обстановка, сложните взаимоотношения и блоковото противопоставяне по време на Студената война и търсенето на виновници за Холокоста.

Втората глава на изследването е изключително полезна и има силен философско-религиозен характер. Тя е посветена на папската дипломация и еврейския въпрос (1933-1945 г.), на сложната корелация между католицизма и антисемитизма в историческа ретроспекция. За първи път на български език е изследвана тази тема и това запълва много важна празнина в историографията. Засегнат е и проблемът за папската дипломация и отношенията с Мусолини, последиците от нацисткия антисемитизъм, обществения антисемитизъм в Европа. Висока оценка заслужава и частта, озаглавена „Всички сме духовно семити“. В нея Кирил Карталов разглежда расовия въпрос, антиеврейското законодателство и неодобрението му от страна на папата, въпреки вековната история на антиюдаизъм от страна на Католическата църква. В следващия параграф авторът разглежда в детайли един от принципите на папската дипломация, а именно „доктрината за безпристрастността“ и това е приносен текст, тъй като помага да се обясни политиката на Ватикана по много въпроси – към пълномащабните войни, към антисемитизма, към Холокоста. Авторът анализира този принцип на Ватикана и го определя не просто като неутралитет, който предполага отчуждение, а като равна отдалеченост от всички страни, която да спомогне за постигането на пълна безпристрастност и справедливост. Открояването и разясняване на този механизъм на ватиканската политика заслужава висока оценка. Във втората глава намират място още слухове за изстребление на евреите (тогава все още това са податки на случващото се, в мащаба и достоверността на които малцина са вярвали) и реакциите на Светия престол. В параграфа със сполучливото заглавие „Новият Авиньон“ е разкрита непозната и важна информация за отношението на германците към папата и Ватикана или както те я наричат „една държава в агония“. Те гледат на нея и на Италия като на апендикс към Германия, държат се обидно и надменно. Тази картина спомага за по-доброто разбиране на трудната и деликатна позиция на главата на Ватикана и Римокатолическата църква и ограничените му възможности за маневриране.

Третата глава, озаглавена „Форми на мълчанието“ е с философско-исторически характер. Тя разкрива различните форми на съпротива, различните „звучи“ на мълчанието, нюансите във всяка дума или жест на фигура като ръководителя на Светия престол и последиците, които те биха могли да имат за милиони християни в Европа и по света. Авторът акцентира върху деликатността на позицията, отговорностите, които тя носи и изисква, както и нееднозначните решения, които в крайна сметка човекът взема, на базата на своя характер. Папата също е човек, със своите качества и недостатъци, със своите силни и слаби страни на

характера. Тази сложност и многопластовост в личността на папа Пий XII успешно е уловена и представена от автора в контекста на Втората световна война и конкретно еврейския въпрос.

В заключението (епилога) Кирил Карталов обобщава различните гледни точки към „мълчанието“ на Пий XII и излага своето виждане, което поднася под формата на задълбочено морално-философско-етично разсъждение. Той не се стреми да представи черно-бяла версия, да обвинява или оневинява, да съди или да оправдава. Със зрял и балансиран тон той оставя на читателя сам да се постави „в обувките“ на личността, епохата, комплексността на факторите и събитията, в динамиката на многопосочни взаимоотношения, отговорности, предизвикателства и да осмисли в светлината на фактите поведението на папата, но и на човека Пий XII. Навсякъде в книгата се преплитат философия, история, политика, етика, религия и това прави изследването интердисциплинарно, богато и многопластово. Авторът майсторски води читателя през лабиринта от архивни документи, речи, изказвания, писма и др., без да губи и за миг логическата нишка и хронологията на изложението. Той не се опитва да прави внушения или да манипулира нито по посока на защита на папската дипломация по еврейския въпрос, нито в подкрепа на организираната по-късно „черна кампания“ срещу Пий XII. Тази професионална добросъвестност и подход на автора заслужават да бъдат открити и високо оценени. С помощта на нови документи от ватиканските архиви Кирил Карталов коригира една историческа фалшификация и донякъде реабилитира Пий XII по въпросите на Холокоста, без обаче да го възвеличава или глорифицира. На базата на солидна документация той доказва, че атаката срещу Пий XII, дошла много след описаните събития, е плод на Студената война и част от инструментариума на Съветския съюз и неговите съюзници (включително и от еврейските кръгове) да компрометира своя отколешен враг държавата Ватикана, преписвайки на папата морална вина и поведение, които са силно преувеличени и изопачени. Клеветническата кампания се поема и от други фактори, заинтересовани да обвинят Ватикана в липса на морална съпротива срещу Холокоста, с цел да прикрият собствените си морални грехове или поведение, сътрудничеството си нацистите, недалновидността за предотвратяването на изстреблението или собственото си мълчание. Използва се сложната позиция на папата, който от една страна като глава на Римокатолическата църква (самата тя също е в полезрението на нацистите) отговаря за милионите католици в Европа и не може да рискува да влоши тяхното положение. Едновременно с това понтификът среща разнопосочни позиции и реакции вътре в собствения си клир, сред кардиналите, притискан е от Хитлер, от главите на националните католически църкви и много други фактори. Някои от кардиналите сътрудничат с нацистите, други оказват съпротива. И в тази сложна мозайка изпъква още един принос на Кирил Карталов: в релефния си логическия разказ той убедително обосновава, че именно колебливата политика на Пий XII дава възможност на отделни католически лидери да

помагат на евреите. Въпреки че той е мълчал за Холокоста, многократно е призовавал да не се стига до крайности във войната и за това Кирил Карталов е привел много речи, документи и доказателства. Аргументирано и убедително авторът защитава извода си, че папата е водил толкова колеблива политика, колкото е било възможно, и че именно това е дало възможност на католическите духовници, които са били готови да рискуват, да помагат на евреите, знаейки че главата на църквата няма да ги порицае за това.

Сред най-важните приноси на монографията е и това, че за първи път български автор, на български език, тълкува въпросите на Холокоста по начин, непознат на българската историография. Той поставя проблема в по-широк контекст и мащаб, излиза извън вторачването на всяка страна в нейния принос или нейната вина и разкрива широката картина в Европа. Особено ценен философско-исторически принос на автора е, че той тълкува Холокоста като явление, което е извън възможностите на човешкото съзнание да го осмисли, извън съзнанието на своите съвременници и на своите изследователи, безпрецедентен геноцид, за който едва ли някой си е давал сметка какво точно се случва, какво представлява и какви последици ще има. В аргументацията на Кирил Карталов е привлечен богат изворов материал от ватиканските архивни колекции, а авторът разкрива своите аналитични умения, като реконструира и осмисля спецификата на еврейския въпрос, на папската дипломация и лично на папа Пий XII към това явление.

Особено ценен приноси на тази монография е, че без дори да засяга българския случай, тя неизбежно поставя българския читател в положение да осмисли по нов начин и още по-дълбоко да оцени поведението на Българската православна църква по време на Холокоста. Трудът на Кирил Карталов не само дава нови знания на българските изследователи, но и ни помага по нов начин да осмислим собствената си история. Той дава възможност да погледнем на явлението Холокост не са само с български очи, но в голям мащаб и в контекста на по-широкия въпрос за поведението на Ватикана и Католическата църква.

Общата ми оценка за представения от Кирил Карталов научен труд, посветен на папа Пий XII и еврейският въпрос е, че той има сериозен приносен характер, запълва съществена празнина в българската историография и напълно отговаря на критериите за монография, участваща в конкурс за академичната длъжност „професор“. Накрая, но съвсем не по значение, книгата се отличава с отличен стил и спокоен, научен тон на изложението.

За участие в конкурса за академичната длъжност „професор“ Кирил Карталов представя и 15 статии и студии. С тези публикации той доказва своята компетентност по проблемите на папската дипломация, мира и международните отношения, които са и в обсега на предмета на настоящия конкурс.

Кандидатът допълва своите изследвания в сферата на Ватикана и еврейския въпрос, която е и предмет на настоящия конкурс, с още седем публикации:: Kartaloff K., *Papal Diplomacy and The Jewish Question Between Old and New Paradigms*, in *Vatican Diplomacy and the Shaping of the West during the Pontificate of Pius XII*, edited by R.Regoli, P. Valvo, and N. J. Doublet, Edizioni Studium, Roma 2025, pp. 47-62; Kartaloff K., *Il salvataggio degli Ebrei bulgari durante lo Shoah*, in Napolitano M.L. (a cura di), *Diplomazia, Religione, Nazioni. La missione di pace delle Chiese Cristiane nel XX secolo*, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2023, pp. 239-254; Kartaloff K., *Il salvataggio degli Ebrei bulgari durante lo Shoah*, in Napolitano M.L. (a cura di), *Diplomazia, Religione, Nazioni. La missione di pace delle Chiese Cristiane nel XX secolo*, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2023, pp. 239-254. Kartaloff, K., *Diplomatie pontificale*, in *Dictionnaire d'histoire de l'église*, sous la direction de B.Ardura, Éditions du Cerf, Paris 2022, pp. 332-338; Kartaloff K., *Il salvataggio degli ebrei bulgari: l'azione della Chiesa ortodossa bulgara e di Angelo Roncalli durante la Shoah*, "Nuova storia contemporanea", Vol. 2 (2019), pp. 199-209. Kartaloff K., *Pacem in terris: il sogno di San Giovanni XXIII*, in Kartaloff K., (a cura di), *Visita Apostolica di Sua Santità Francesco in Bulgaria e Macedonia del Nord (5-7 maggio 2019)*, Nunziatura Apostolica in Bulgaria e Macedonia del Nord, Sofia 2019, pp. 132-151; Kartaloff K., *The role of the papal diplomacy in saving the Bulgarian Jews: preliminary research*, in Preshlenova R. II. (ed.), *Bulgarian civil society against the Holocaust during the Second World War*, Institute of Balkan Studies & Centre of Thracology, Sofia 2023, pp. 197-210. Пет от статиите са посветени на темата за ролята на Католическата църква за спасяването на българските евреи, контактите на цар Борис III с папата и влиянието, което те оказват върху българския монарх. За високата научна стойност на изброените статии говори и това, че повечето са публикувани в Рим от престижни издателства, включително и ватиканското.

В тясна връзка с темата за папската дипломация са и публикациите, свързани с Анджело Рокнкали и възгледите му за мира. По тази тематика Кирил Карталов е тесен специалист, единственият в България, признат за такъв и в международен план. Kartaloff K., *Peace in the reflections of Mons. Angelo Roncalli before Pacem in Terris*, in Kartaloff K. (ed.), *The Quest for Peace. Celebrating Pacem in terris and its legacy, Sixty years later*, Studium, Roma 2024, pp. 21-29. Същото се отнася до публикациите посветени на ролята на папската дипломация в международните отношения и миротворчеството, дейността на папа Йоан Павел II и посещението му в България, като по тези въпроси Кирил Карталов също се е оформил като водещ специалист: Kartaloff K., *La Chiesa cattolica e la guerra*, in Berrettini M., Borsani D., Pastori G., Castagnino Berlinghieri U. (a cura di), *Storia e politica internazionale. Studi in onore a Massimo de Leonardis*, Le Lettere, Firenze 2022, pp. 189-236; Kartaloff K., *Un bulgaro a Costantinopoli. Il Patriarca Giuseppe II e il dialogo con Roma*, in Burigana R., Piatti P. (a cura di), *Un Concilio di oggi*.

Memoria, recezione e presente del Concilio di Firenze (1439-2019), Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2022; Kartaloff K., «Europa: una sinfonia di nazioni». Alcuni temi fondamentali dell'insegnamento di San Giovanni Paolo II, in Kartaloff K. (a cura di), Identità europea e radici cristiane, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2021, pp. 95-103; Kartaloff K., La visita apostolica di Giovanni Paolo II in Bulgaria (23-26 maggio 2002), in Mikrut J. (a cura di), "Sangue del vostro sangue, ossa delle vostre ossa". Il Pontificato di GiovanniPaolo II (1978-2005) e le Chiese in Europa centro-orientale. Nel centenario della nascita di Karol Wojtyla, Gabrielli Editori, Verona 2020, pp. 119-140; Kartaloff K., Diplomazia pontificia, in Lessico di storia della Chiesa, a cura di B. Ardura, Lateran University Press, Roma 2020, pp. 252-256.; Kartaloff K., La Santa Sede e i Balcani (1991-1999), "Nuova Storia Contemporanea", Vol. 3 (2019), pp. 233-246.

Сериозен кръг от научни интереси оформят публикациите на Кирил Карталов, свързани с ролята на дипломатията в междурелигиозния диалог и укрепването на доверието между религиозните общности с цел постигането на мир, заедност и изграждане на устойчиво общество: Kartaloff K., Papal Diplomacy, in Accessibility and Transparency in Diplomacy. The Right of Access to Information in Confidence-Building and Democratic process, Academic Publisher "Zabukvite - O pismeneh", Sofia 2024, pp. 154-157; Kartaloff K., Dialogue between Religions: A Path to Inner and Outer Peace, in Togetherness of Religions and Communities in Bulgaria: Dimensions of Publicity and Diplomacy with Universal Applicability, Bulgarian Diplomatic Institute, Sofia, 2024, pp. 44-49.

Освен засегнатите в представените за конкурса публикации сфери като история на международните отношения, папска и културната дипломация, Католическата църква и въпросите на мира и справедливостта, в обсега на научните интереси на Кирил Карталов попадат и теми като европейската идентичност и християнски корени на Европа, както и новата за България научна сфера пилигримология. Със своя фундаментален труд „Цветята на нациите: същност, история и значение на пилигримството“, защитена като голям докторат в БАН, Кирил Карталов поставя основите на тази нова за нас дисциплина, която се надявам в бъдеще да намери своето място в образователния процес. Това допълнение към публикациите, пряко участващи в конкурса, е необходимо, за да покаже широките научни интереси на автора в областта на хуманитаристиката, неговия отдаден, задълбочен и професионален подход към науката, както и интердисциплинарните му познания и умения, които са отличен пример за развитието бъдещите учени-хуманитаристи в България.

Цялостното ми впечатление от научните изследвания на доц. Кирил Карталов, представени за участие в конкурса е, че те са на най-високо професионално равнище. За това говори и фактът, че те са широко отразени и рецензирани в чужбина, където получават много висока оценка.

Значимост на приносите за науката и практиката:

Академичното израстване предполага добра разпознаваемост на научните публикации на кандидатите в средите на научната общност. От приложените документи е видно, че тази разпознаваемост на доц. д.н. Кирил Карталов е достатъчно висока – само избраните цитирания на неговите научни трудове са около 30 и предимно в чужбина, вкл. в реферирани и индексирани публикации. Съставител и редактор е на над 12 авторитетни научни сборника, предимно в чужбина. Превел е от италиански на български език значими произведения като енцикликата *Pasem in terris* на папа Йоан XXIII и „Наръчник на политиците според кардинал Мазарини“.

Значимостта на научните изследвания с оглед на практическото им приложение е важен критерий за качествата на кандидатите за академичната длъжност „професор“. Затова участието в научноизследователски проекти е задължителен критерий за оценката им. В последните три години доц. д.н. Кирил Карталов е ръководител на сериозен международен проект по папска дипломация в Миланския католически университет и е член на още няколко международни проекта. За авторитета му на учен говори и привличането му като член-кореспондент на Папския исторически комитет още през 2012 г. Той е член също на Международната организация на историците на християнството (Commission Internationale d'Histoire et d'Études du Christianisme – CIHEC), на Италианската асоциация по международна история (Società Italiana di Storia Internazionale – SISI), на Международния съвет на музеите (International Council of Museums – ICOM) и на Международното Вагнерово общество (The International Association of the Wagner Societies – RWVI).

Доц. д.н. Кирил Карталов е не само желан лектор на многобройни престижни международни форуми у нас и в чужбина, но и организатор на множество високопрофилни научни събития в БАН, с което допринася съществено за издигането на авторитета на Академията. Научният и практическият опит на кандидата, натрупан в страната и в чужбина, заслужава висока оценка и несъмнено ще бъде от голяма полза за авторитета и бъдещото развитие на Българската академия на науките.

Заклучение

В заключение бих искала да подчертая, че доц. д.н. Кирил Карталов е завършен учен с широки интердисциплинарни интереси в областта на хуманитаристиката. Той е разпознаваем професионалист в България и в чужбина, утвърден като изследовател и преподавател, с високи научни стандарти и експертиза и с международно признат авторитет. Научните му публикации като количество и качество заедно с неговата научна и преподавателска ангажираност ми

дават основание убедено да препоръчам да му бъде присъдена академичната длъжност „професор“ по професионално направление 2.3 Философия (Философска антропология – Политиката на Ватикана през Втората световна война и нейното отношение към еврейския въпрос), за което аз самата гласувам положително.

24 октомври 2025 г.

(проф. д-р Румяна Христиди)